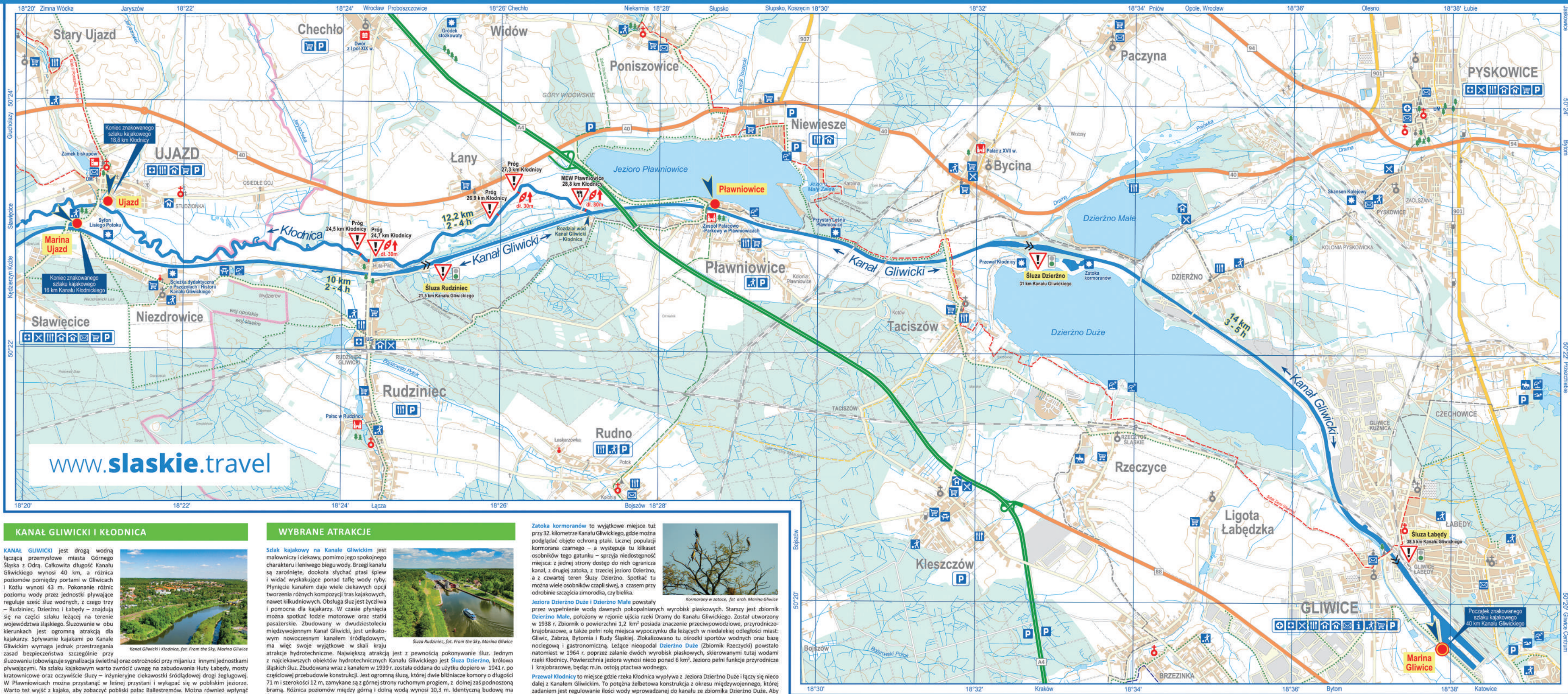

KANAŁ GLIWICKI I KŁODNICA

KANAŁ GLIWICKI jest drogą wodną łączącą przemysłowe miasta Górny Śląsk z Odrą. Całkowita długość Kanału Gliwickiego wynosi 40 km, a różnica poziomów pomiędzy portami w Gliwicach i Koźlu wynosi 43 m. Pokonanie różnic poziomu wody przez jednostki pływające reguluje sześć śluz wodnych, z czego trzy Rudziniec, Dzierżno i Łabędź – znajdując się na części szlaku leżącej na terenie województwa śląskiego. Skrzynowanie w obu kierunkach jest ogromną atrakcją dla kajakarzy. Spływając kajakami po Kanał Gliwickim wymaga jednak przestrzegania zasad bezpieczeństwa szczególnie przy skrzynowaniu (obowiązuje sygnalizacja świetlna) oraz ostrożności przy mijaniu z innymi jednostkami pływającymi. Na szlaku kajakowym warto zwrócić uwagę na zabudowania Huty Łabedy, mosty kratownicowe oraz oczywiście śluzy – inżynierne ciekawości śródlądowej drogi żegludowej. W Pławniowicach można przystanąć w leśnej przystani i wypaść się w pobliskim jeziorze. Warto też wyjść z kajaka, aby zobaczyć pobliski pałac Bałlestremów. Można również wypłynąć do pozostałości koryta dawnego Kanału Kłodnickiego i zatoki kormoranów oraz pod przełaz Kłodnicy. Nurt wody w Kanał Gliwickim nie jest silny, dlatego kajakiem można płynąć zarówno w stronę Koźla, jak i Gliwic.

KŁODNICA należy do najważniejszych rzek, przepływających przez Górny Śląsk. Rozpoczyna swój bieg w Katowicach i przepływa przez kilka śląskich miast, aż do Gliwic, gdzie wpada do jeziora Dzierżno Duże. Po pokonaniu akwenu na drugim końcu jeziora Kłodnica poprzez konstrukcję zwaną przełazem przebiega się do Kanału Gliwickiego. Przez kilka kilometrów rzeka i kanał płyną wspólnym nurtem, dopiero w pobliżu mostu autostrady A4 Kłodnica opuszcza Kanał Gliwicki i dalej płynie własnym, meandrującym korytem aż do Kędzierzyna-Koźla, gdzie uchodzi do Odry. Szlak kajakowy na Kłodnicę jest atrakcyjny przyrodniczo szczególnie w okresie wiosennym. Trzcinowa porastająca brzegi są ostoją licznych ptactwa. Kłodnica stanowi interesującą alternatywę spływu dla kajakarzy płynących Kanałem Gliwickim, którzy na rozdziale wód Kanału Gliwickiego i Kłodnicy mogą zdecydować, czy wplwają na meandrujące wody Kłodnicy, którą mogą dopłynąć do następnego przystanku w Ujeździe.

INFORMACJE HISTORYCZNE

Pierwszy kanał – **Kanał Kłodnicki**, łączący ośrodki przemysłowe Śląska ze sławną rzeką Odrą, został zbudowany w oparciu o zasoby wodne Kłodnicy w pierwszych dziesięcioleciach XIX wieku. Długość kanału umożliwił transport żelaza z Królewskiej Huty, węgla z Zabrze, czy żelaza z Gliwic do odległych terenów Królestwa Pruskiego i służył rozwojowi przemysłu śląskiego aż do lat 30. XX wieku. Z czasem okazało się koniecznym zastąpienie wypływającego Kanału Kłodnickiego nowoczesnym obiektem hydrotechnicznym. Prace przy budowie **Kanału Gliwickiego** rozpoczęto w 1933 r., a zakończono je w 1939. Kanał Gliwicki był wówczas najnowocześniejszą drogą wodną tego typu w Europie. Na długości około 40 km zbudowano 6 podwójnych śluz komorowych. Są to śluz: Łabędź, Dzierżno, Rudziniec, Ślawice, Nowa Wieś i Kłodnica. W 1938 r. otwarto w Gliwicach port wraz z bocznica kolejową. Kanał Gliwicki i śluz stanowią do dziś eksploatowaną drogę wodną, łączącą przemysłowe miasta Górny Śląsk z Odrą, po której do niedawna odbywał się ruch barek transportujących m.in. węgiel z Odrody portu do elektrowni w Gliwicach.

WYBRANE ATRAKCJE

Szlak kajakowy na Kanał Gliwickim jest malowniczy i ciekawy, pomimo jego spokojnego charakteru i leniwego biegu wody. Brzegi kanału są zarosnięte, dookoła dybać, piśli śpiew i widzieć wyskakujące ponad taflę wody ryby. Płynięcie kanałem daje wiele ciekawych opcji tworzenia różnych kompozycji tras kajakowych, nawet kilkudniowych. Obsługa śluz jest życzliwa i pomocna dla kajakarzy. W czasie płynięcia można spotkać łodzie motorowe oraz statki pasażerskie. Zbudowany w dwudziestolecie międzywojennym Kanał Gliwicki, jest unikatowym nowoczesnym kanałem śródlądowym, ma więc swoje wyjątkowe w skali kraju atrakcje hydrotechniczne. Największą atrakcją jest z pewnością pokonywanie śluz. Jednym z największych obiektów hydrotechnicznych Kanału Gliwickiego jest Śluz Dzierżno, królowia w 1938 r. Zbiornik o powierzchni 1,2 km² posiada znaczenie przeciwpowodziowe, przyrodniczo-krajoobrazowe, a także pełni rolę miejsca wypoczynku dla leżących w niedalekiej odległości miast: Gliwic, Zabrze, Bytomia i Rudy Śląskiej. Zlokalizowano tu ośrodki sportów wodnych oraz baz noclegową i gastronomiczną. Leżące nieopodal **Dzierżno Duże** (Zbiornik Rzemczycki) powstało natomiast w 1964 r. poprzez zalanie dwóch wyrobisk płaskowych, skierowanych tutaj wodami rzeki Kłodnicy. Powierzchnia jeziora wynosi nieco ponad 6 km². Jezioro pełni funkcje przyrodnicze i krajoobrazowe, będąc m.in. ostoją ptactwa wodnego.

Przełaz Kłodnicy to miejsce gdzie rzeka Kłodnica wypływa z Jeziora Dzierżno Duże i łączy się nieco dalej z Kanałem Gliwickim. To potężna żelbetonowa konstrukcja z okresu międzywojennego, której zadaniem jest regulowanie ilości wody wprowadzanej do kanału ze zbiornika Dzierżno Duże. Aby zobaczyć przełaz Kłodnicy należy podpłynąć około 300 m z dolnego odcinka Kanału Gliwickiego przy Śluzie Dzierżno.

Przystań Leśna Pławniowice – przystań na prawym brzegu Kanału Gliwickiego. Miejsce cumowania statku pasażerskiego Tryton w latach 1962-1992. Jemny z pierwszych jednostek odbywających rejsy turystyczne po Kanał Gliwickim. Można tutaj zaplanować odpoczynek w trakcie spływu oraz zorganizować piknik. Kilkaś metrów od przystani znajduje się plaża nad jeziorem Pławniowice.

Jezioro Pławniowice leży w gminie Rudziniec, ma około 250 ha powierzchni. Jezioro powstało w pierwszej połowie lat 70. XX wieku, w wyniku zalania kopalni piasku w Tacziszowie wodami Potoku Tacziszowskiego. Akwen, wraz z sąsiednimi zbiornikami Dzierżno Duże i Dzierżno Małe, bardzo szybko stał się ulubionym miejscem rekreacji mieszkańców Górny Śląska. Na jego brzegach powstały kapieliska, ośrodki żeglarskie, campingi, pensjonaty, hotele. Wędkarze łowią tutaj m.in. karpie i sandacze. Dookoła jeziora można spacerować lub jeździć rowerem. Znajdują się tu również sezonowe wypożyczalnie kajaków i sprzętu wodnego.

Pałac w Pławniowicach wybudowany w stylu neorenesansowym w latach 1882-85 jako rezydencja mieszkalna Bałlestremów, bogatej rodziny przemysłowców z Górny Śląska. Trójkrzydłowa, dwukondygnacyjna, bryła pałacu wzniesiona została według projektu Konstantego Heidenreicha na planie litery „J”. Elewacje wykonane z cegły klinkierowej, posiadają rozmaite zdobienia w postaci detali kamiennych. Wysokie, czterospadowe dachy budowli ozdobione są licznymi wieżyczkami, iglicami, pinaklami i lukarnami, zaś nad całością dominuje czworoboczna wieża z zegarem, przykryta wysokim dachem namiotowym. Bałlestremowie opuścili rezydencję w 1945 r., uciekając przed nadchodzącą Armią Czerwoną. Po 1945 r. znacjonalizowany pałac pełnił różne funkcje, obecnie należy do Diecezji Gliwickiej. W otoczeniu pałacu znajduje się rozległy park o powierzchni 1,6 km², zabudowania folwarczne oraz oficyna ze stajnią i wozownią. Pałac i park można zwiedzać. Zespół pałacowo-parkowy znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie przystani kajakowej na Kanał Gliwickim w Pławniowicach.

Zatoka kormoranów to wyjątkowe miejsce tuż przy 32. kilometrze Kanału Gliwickiego, gdzie można podglądać objęte ochroną ptaki. Liczne populacje kormoranów czarnego – a występuje tu kilkanaście osobników tego gatunku – sprzyja niedostępność miejsca: z jednej strony dostęp do nich ogranicza kanał, z drugiej zatoka, z trzeciej jezioro Dzierżno, a z czwartej teren Śluz Dzierżno. Spotkać tu można wiele osobników czapli siwej, a czasem przy odrobinie szczęścia zimorodki, czy białki.

Jezioro Dzierżno Duże i Dzierżno Małe powstały przez wypełnienie wód dawnymi pokopalniami wyrobisk płaskowych. Starszy jest zbiornik Dzierżno Małe, położony w rejonie ujścia rzeki Droni do Kanału Gliwickiego. Został utworzony w 1938 r. Zbiornik o powierzchni 1,2 km² posiada znaczenie przeciwpowodziowe, przyrodniczo-krajoobrazowe, a także pełni rolę miejsca wypoczynku dla leżących w niedalekiej odległości miast: Gliwic, Zabrze, Bytomia i Rudy Śląskiej. Zlokalizowano tu ośrodki sportów wodnych oraz baz noclegową i gastronomiczną. Leżące nieopodal **Dzierżno Duże** (Zbiornik Rzemczycki) powstało natomiast w 1964 r. poprzez zalanie dwóch wyrobisk płaskowych, skierowanych tutaj wodami rzeki Kłodnicy. Powierzchnia jeziora wynosi nieco ponad 6 km². Jezioro pełni funkcje przyrodnicze i krajoobrazowe, będąc m.in. ostoją ptactwa wodnego.

Przełaz Kłodnicy to miejsce gdzie rzeka Kłodnica wypływa z Jeziora Dzierżno Duże i łączy się nieco dalej z Kanałem Gliwickim. To potężna żelbetonowa konstrukcja z okresu międzywojennego, której zadaniem jest regulowanie ilości wody wprowadzanej do kanału ze zbiornika Dzierżno Duże. Aby zobaczyć przełaz Kłodnicy należy podpłynąć około 300 m z dolnego odcinka Kanału Gliwickiego przy Śluzie Dzierżno.

Przystań Leśna Pławniowice – przystań na prawym brzegu Kanału Gliwickiego. Miejsce cumowania statku pasażerskiego Tryton w latach 1962-1992. Jemny z pierwszych jednostek odbywających rejsy turystyczne po Kanał Gliwickim. Można tutaj zaplanować odpoczynek w trakcie spływu oraz zorganizować piknik. Kilkaś metrów od przystani znajduje się plaża nad jeziorem Pławniowice.

Jezioro Pławniowice leży w gminie Rudziniec, ma około 250 ha powierzchni. Jezioro powstało w pierwszej połowie lat 70. XX wieku, w wyniku zalania kopalni piasku w Tacziszowie wodami Potoku Tacziszowskiego. Akwen, wraz z sąsiednimi zbiornikami Dzierżno Duże i Dzierżno Małe, bardzo szybko stał się ulubionym miejscem rekreacji mieszkańców Górny Śląska. Na jego brzegach powstały kapieliska, ośrodki żeglarskie, campingi, pensjonaty, hotele. Wędkarze łowią tutaj m.in. karpie i sandacze. Dookoła jeziora można spacerować lub jeździć rowerem. Znajdują się tu również sezonowe wypożyczalnie kajaków i sprzętu wodnego.

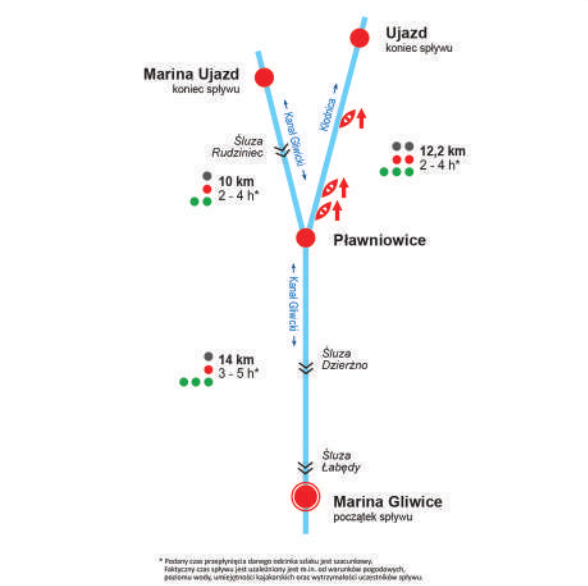
OZNAKOWANIE SZLAKU KAJAKOWEGO

- Oznakowanie miejsc niebezpiecznych należy zachować szczególną ostrożność, odległość od zagrożenia
- Znaki kierunkowe, płynąć w prawo, płynąć w lewo, płynąć prosto – środkiem rzeki
- Informacja o przenosie, długość przenosi
- Znak informacyjny, kilometr liczony w górę rzeki
- Miejsce przystankowe na lewym lub prawym brzegu, informacja o możliwości odbioru kajaków, informacja o następnym miejscu odbioru kajaków
- Miejsce wodowania kajaków, początek spływu, znak ustalający od strony brzegu
- Znak informacyjny, ciekawe miejsce lub obiekt wzdłuż rzeki

PROPONOWANE ETAPY SPŁYWÓW

- Marina Gliwice – Pławniowice (14 km)
- Pławniowice – Marina Ujazd (Kanał Gliwicki) (10 km)
- Pławniowice – Ujazd (Kłodnica) (12,2 km)
- Trudność szlaku kajakowego
 - Szybkość nurta, ilość naturalnych przeszkód w nurcie takich jak kamienie, zwalniające odcinki
 - szlak łatwy
 - szlak średnio trudny
 - szlak trudny
- Uciążliwość szlaku kajakowego
 - Ilość przeszkód (jazzy, progi, wodny i elektryczne, młyny) wymagających przenosi
 - szlak neutralny
 - szlak średnio uciążliwy
 - szlak uciążliwy
- Atrakcyjność szlaku kajakowego
 - Wartość krajoobrazowa, przyrodnicza, kulturowa cześć i terenu, przez które prowadzi szlak
 - szlak średnio atrakcyjny
 - szlak atrakcyjny
 - szlak bardzo atrakcyjny

SCHEMAT SZLAKU KAJAKOWEGO

LEGENDA

- Marina Gliwice** – początek szlaku kajakowego; nazwa miejsca początku szlaku kajakowego
- Pławniowice** – miejsce przystankowe – możliwość odbioru i wodowania kajaków; donoszą miejsce odbioru i wodowania kajaków
- Śluz Łabędź** – miejsce z obowiązkową przenoską
- Śluz Dzierżno** – uwaga śluz; ruch w obu kierunkach regulowany sygnalizacją świetlną; nazwa śluz
- 10 km 2-4 h** – odległość pomiędzy możliwymi miejscami odbioru kajaków; średni czas przepłynięcia odcinka; podany czas przepłynięcia danego odcinka szlaku jest szacunkowy, faktyczny czas spływu jest uzależniony od warunków pogodowych, poziomu wody, umiejętności kajakarskich i wytrzymałości uczestników spływu
- zabudowa mieszkalna, zabudowa przemysłowa
- las, teren podmokły
- commentar
- droga krajowa z numerem, droga wojewódzka z numerem
- droga o nawierzchni utwardzonej
- droga o nawierzchni nieutwardzonej
- linia kolejowa ze stacją
- poziomie
- jezioro, rzeka, potok, ciek
- kościół, kościół zabytkowy
- kaplica, kaplica zabytkowa, krzyż przydrożny lub kaplica
- park, drzewo pomnikowe
- szpital, apteka
- kapelisko, boisko sportowe
- jazda konna, poczta
- restauracja, bar lub pub
- hotel, inny obiekt noclegowy
- sklep, parking
- atrakcja turystyczna
- pomnik, stacja benzynowa

KAJAK WYPOŻYCZYSZ TUTAJ

- Kajakomania** - tel. 601 563 841, info@kajakomania.pl
- Marina Gliwice** - tel. 608010383, kontakt@arinagliwice.pl
- Śląskie Kajaki** - tel. 531 238 750, slaskie.kajaki@gmail.com